

ČMS Biota 2006

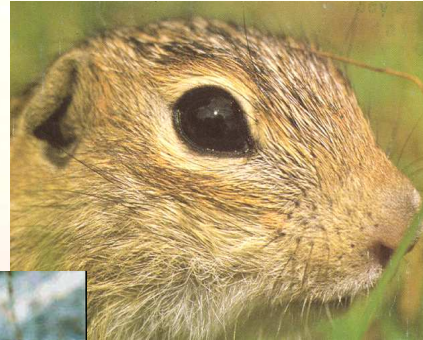
vyhodnotenie realizácie

Andrej Saxa
Štátna ochrana prírody SR

Pracovné stretnutie vedúcich ČMS
Modra, 4. – 5. december 2007

Subsytémy ČMS BIOTA

- **FAUNA** (600 TMP)
6 druhov a 2 skupiny živočíchov

- 2. **FLÓRA** (150 TMP)
37 druhov rastlín

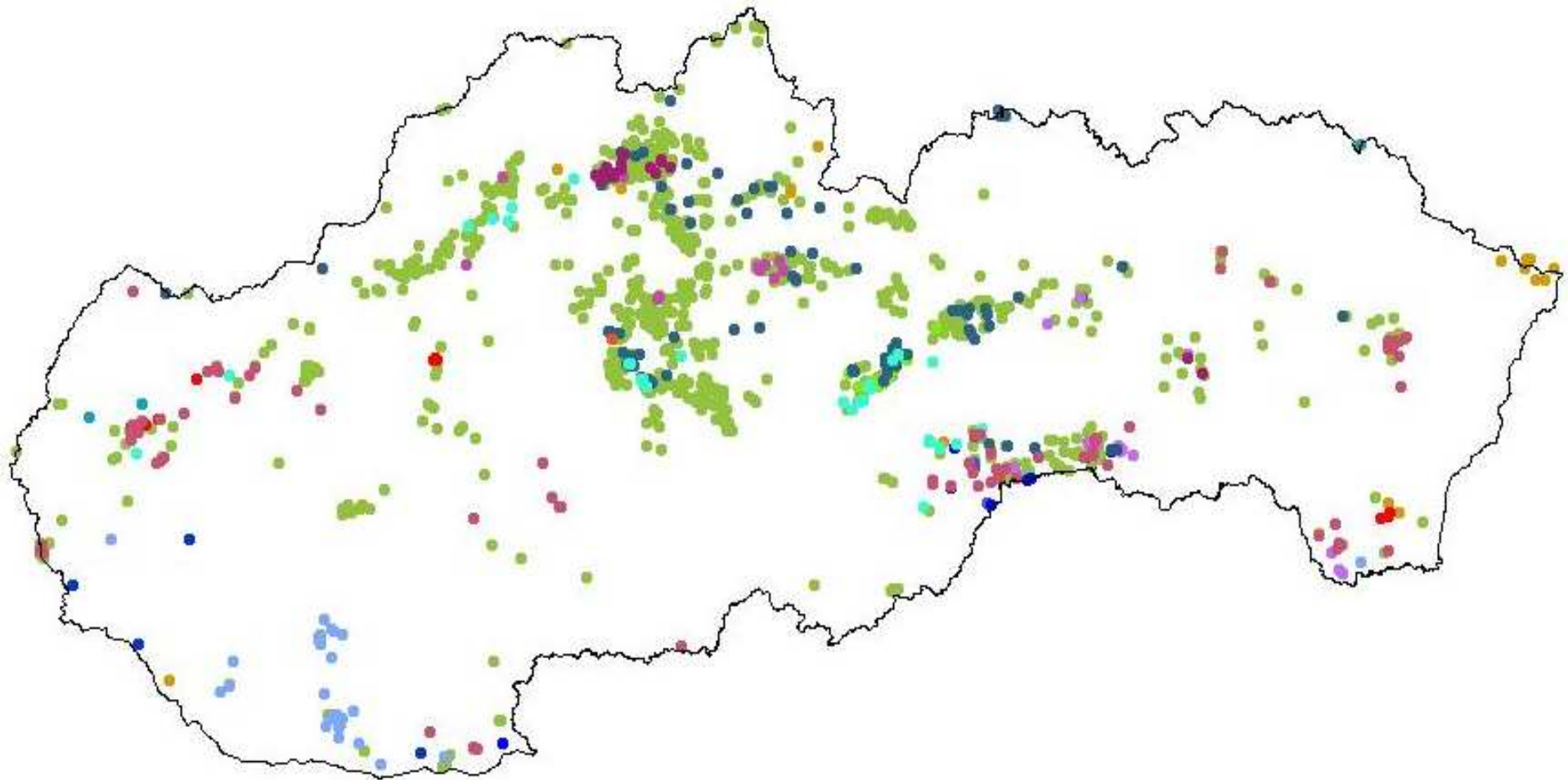

- 3. **BIOTOPY** (0 TMP)
3 skupiny biotopov

FLÓRA

37 rastlín / 1 200 TMP / 6 rokov

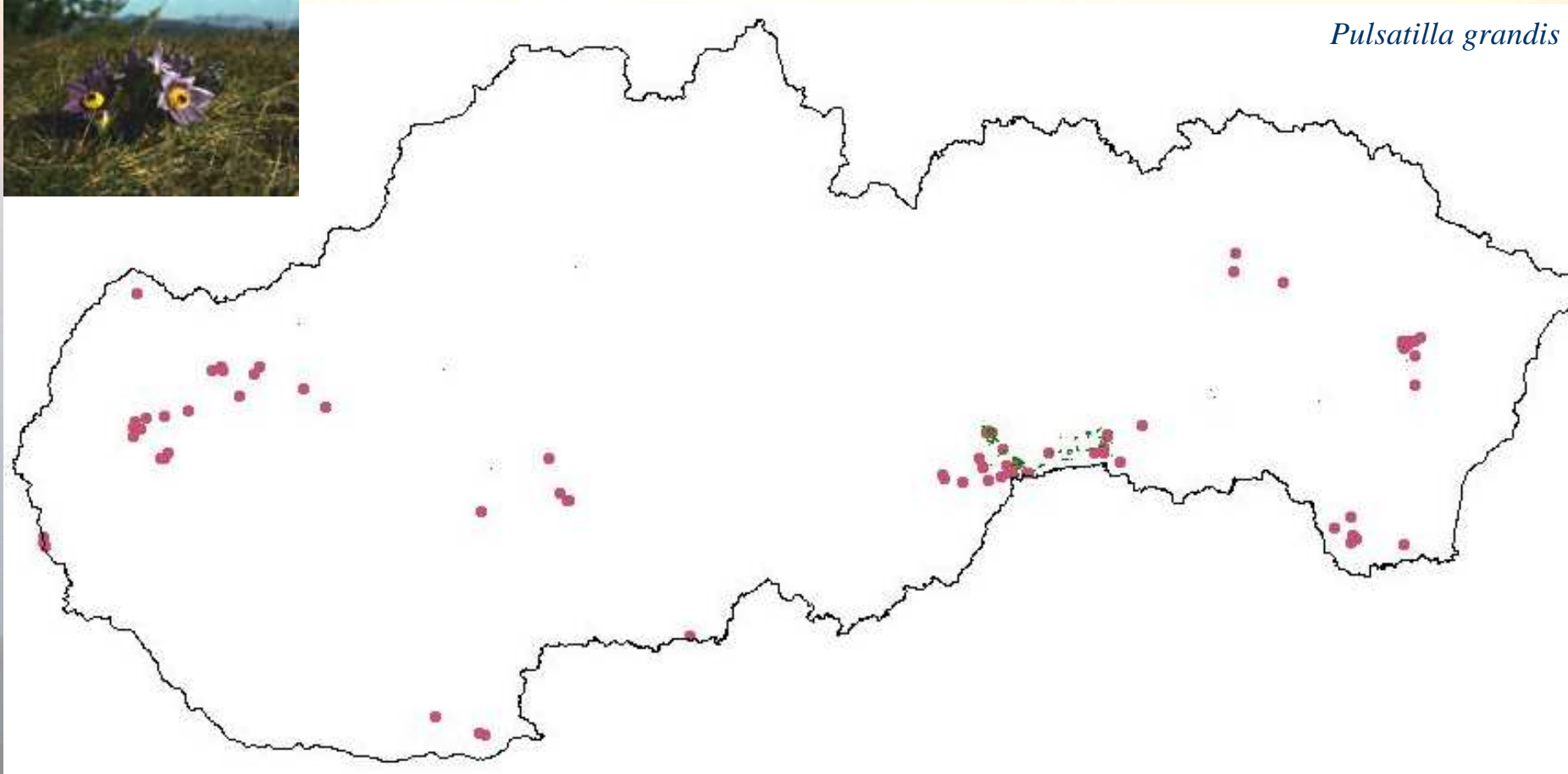

Každý monitorovaný rostlinný druh má:

1. GIS vrstvu výskytu a TMP

Pulsatilla grandis

Každý monitorovaný rastlinný druh má :

2. rozpis monitoringu na 6 rokov podľa jednotlivých TMP a organizačných útvarov ŠOP SR

Druh/ Organiz.útvár/ rok	CHKO Záhorie					
	1.rok (2005)	2.rok (2006)	3.rok (2007)	4.rok (2008)	5.rok (2009)	6.rok (2010)
Cirsium brachycephalum	V. Leváre, NPR Abrod	0	V. Leváre, NPR Abrod	0	V. Leváre, NPR Abrod	0
Gladiolus palustris	V. Leváre, NPR Abrod	V. Leváre, NPR Abrod	V. Leváre, NPR Abrod	V. Leváre, NPR Abrod	V. Leváre, NPR Abrod	V. Leváre, NPR Abrod
	Sološnica	Sološnica	Sološnica	Sološnica	Sološnica	Sološnica
Himantoglossum adriaticum	Stupava, Vrchná Hora	Stupava, Vrchná Hora	Stupava, Vrchná Hora	Stupava, Vrchná Hora	Stupava, Vrchná Hora	Stupava, Vrchná Hora
Pulsatilla grandis	0	Skalica, Veterník	0	0	0	0

neúplný zoznam

Čo nám súčasný monitoring rastlín eur. významu umožňuje:

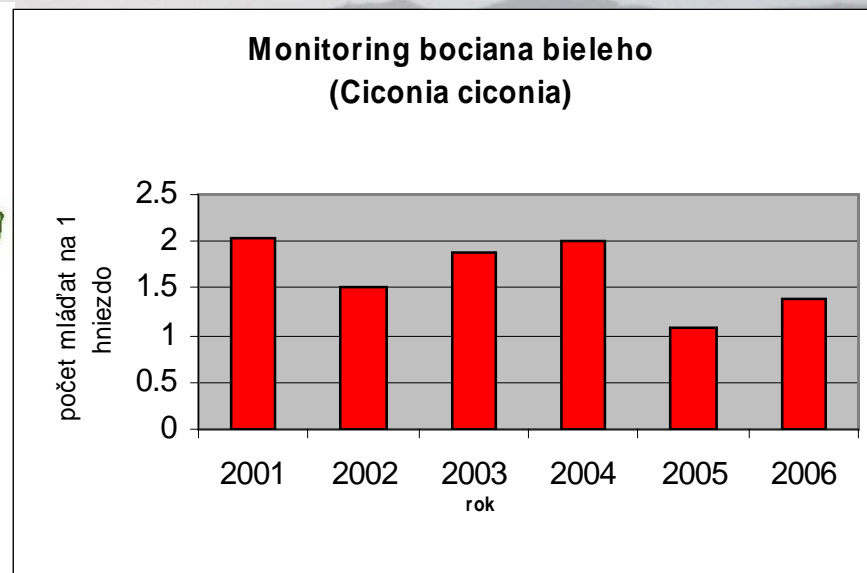
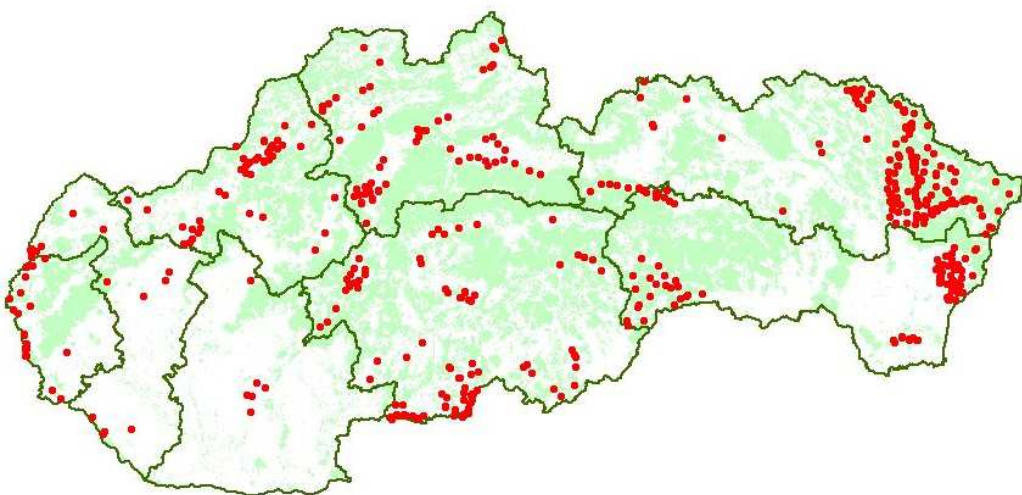
- presnú lokalizáciu výskytu v GIS (veľkosť plochy výskytu, počet jedincov),
- vitalita každej populácie (podiel kvitnúcich a plodiacich rastlín),
- nepriaznivé vplyvy na každej lokalite,
- dynamika a trendy (areál rozšírenia a výskytu druhu),
- invázne neofyty na lokalitách,
- poznanie opatrení na záchranu a starostlivosť druhov,
- lepšie poznanie biológie a ekológie druhov,
- poznanie stavu druhov na lokalitách a na nár. úrovni (reporting EK),
- potreba vypracovania programov záchrany,
- dohľadanie nových lokalít,
- dostatok údajov pri stanoviskách MŽP SR, ŠOP SR a rozhodnutiach orgánov štátnej správy (napr. EIA)
- dostatok údajov pri šetrení SI ŽP.

Bocian biely (*Ciconia ciconia*)

<i>Monitorované ukazovatele a parametre</i>	<i>Frekvencia</i>	<i>Lokalizácia monitoringu</i>
<ul style="list-style-type: none"> - prítomnosť alebo absencia na lokalite - typ hniezdneho stanovišťa - počet vyvedených mláďat - natalita 	1 x ročne	Všetky organizačné útvary (25) ŠOP SR - 400 hniezd.

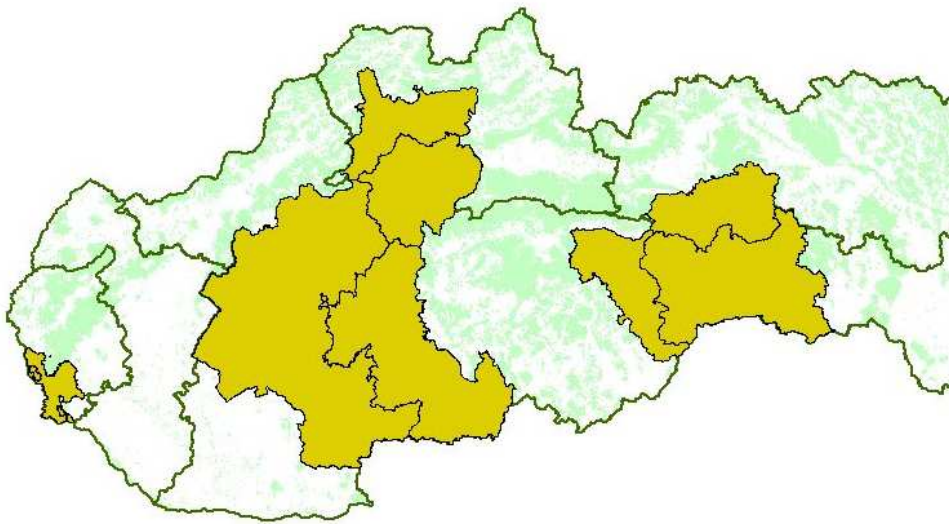

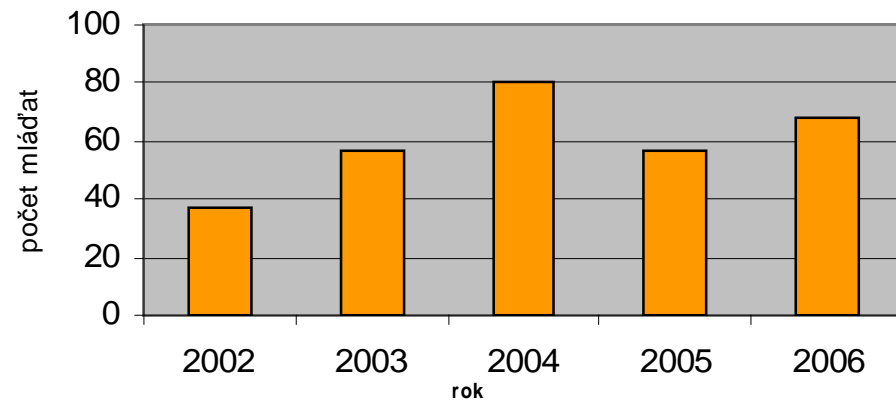
Dravce (*Falconiformes*)

- prítomnosť alebo absencia na lokalite
- obsadenosť hniezda
- dohľadanosť hniezda
- počet vyvedených mláďat

8 org. útvarov ŠOP SR
– spolu 52 lokalít:

Monitoring dravcov

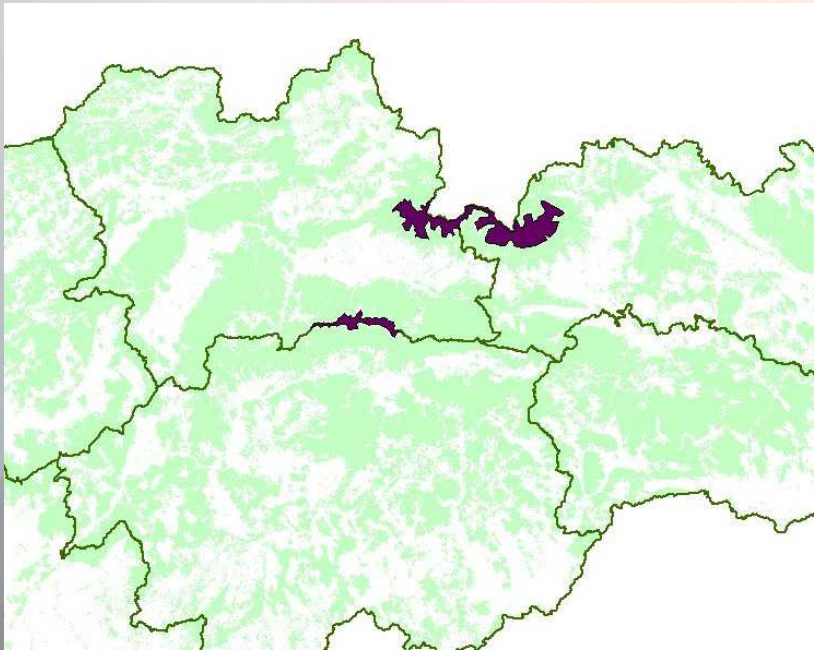

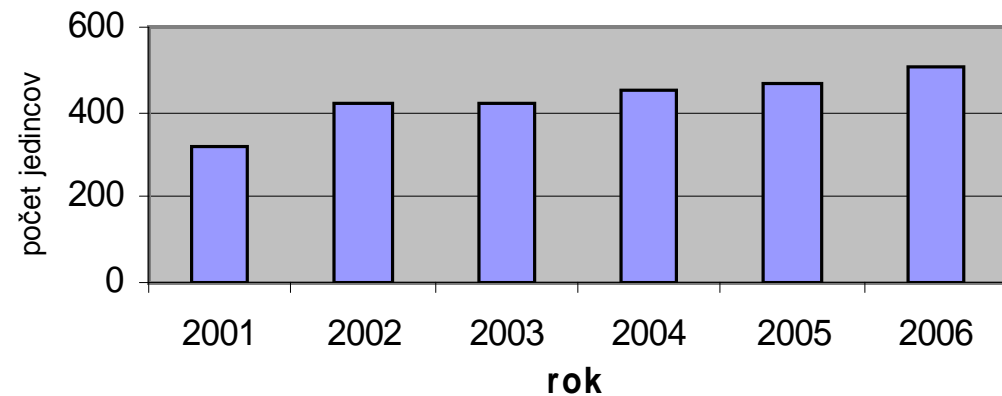

Kamzík vrchovský tatranský (*Rupicapra rupicapra tatrlica*)

- početnosť - počet samcov a samíc - počet mláďat	2 x ročne	TANAP a NAPANT
---	-----------	----------------

Monitoring kamzíka vrchovského tatranského
(*Rupicapra rupicapra tatrlica*)

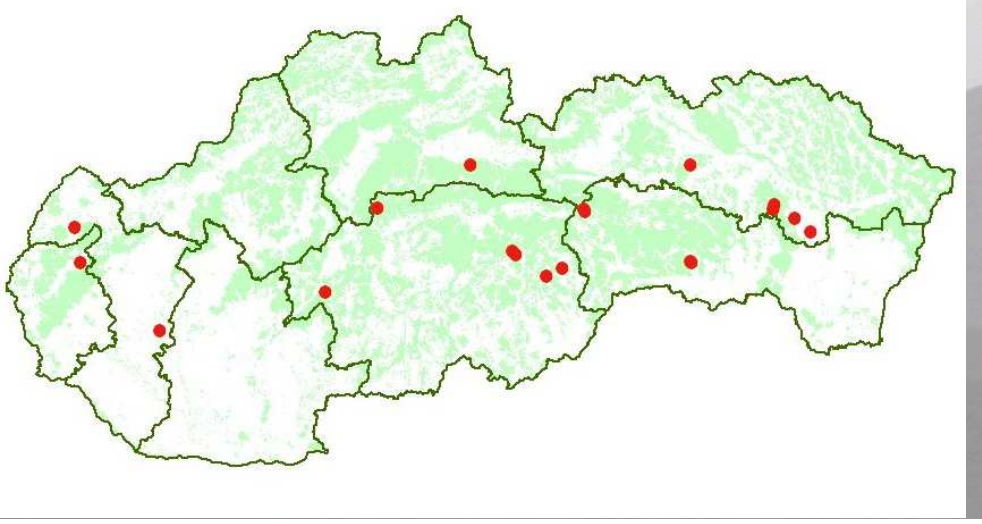

Netopiere (*Chiroptera*) – 24 druhov

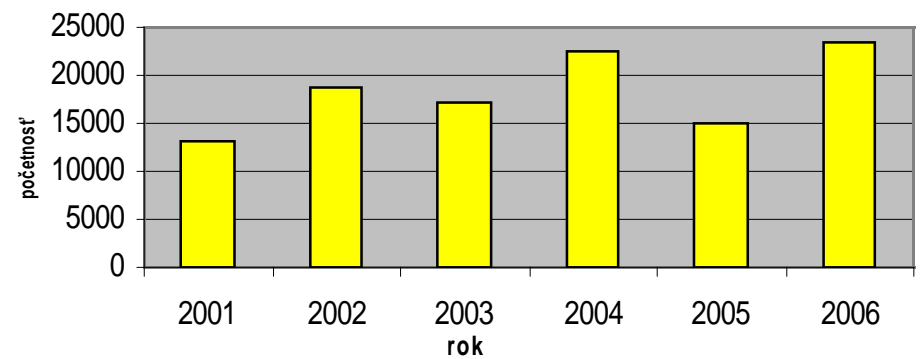

- veľkosť a stav populácie
- počet druhov na lokalite
- počet jedincov jednotlivých druhov

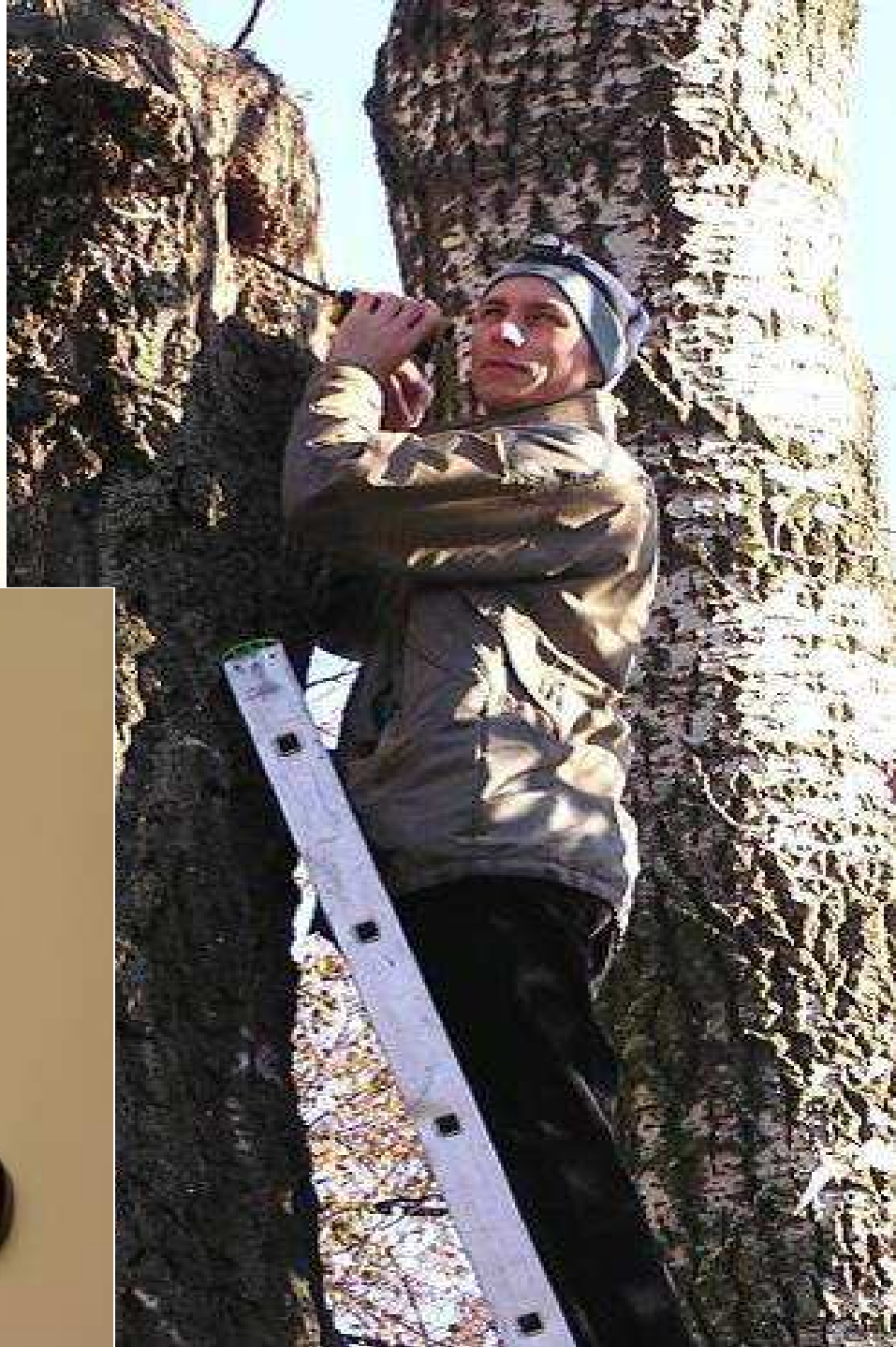
1	Spolu 25 lokalít:
X	<u>Zimoviská</u> : 1.-3. Dubnícke bane (Slanské vrchy): Baňa Libanka, Malá Šimonka, slepé štôlne na Dubníku; 4. Dobšinská ľadová jaskyňa (Slovenský raj), 5. Jasovská jaskyňa (Slovenský kras), 6. Harmanecká jaskyňa (Veľká Fatra), 7. Drienovská jaskyňa (Slovenský kras), 8. Plavecká jaskyňa (Malé Karpaty), 9. Baňa Schöpfer (Štiavnické vrchy), 10. Jaskyňa Kostolík, 11. jaskyňa Michňová (obe Muránska planina), 12.-14. Demänovské jaskyne (Nízke Tatry): D. ľadová j., Suchá, Okno;
r	<u>Letné kolónie</u> : 15. Plavecká jaskyňa (Malé Karpaty), 16. Drienovská jaskyňa (Slovenský kras), 17. Jasov – kláštor Premonštrátov (Slovenský kras), 18. Sačurov (Východoslovenská rovina), 19. Nandraž (Revúcka vrchovina), 20. Váhovce (Podunajská rovina), 21. Vechec (Východoslovenská pahorkatina), 22. Ratková (Revúcka vrchovina), 23. Borský Mikuláš (Záhorská nížina),
O	<u>Iné lokality</u> : 24. Jaskyňa v Bystrianskom jarku (Bukovské vrchy), 25. Stratenská jaskyňa (Slov. raj)
č	
n	
e	

Monitoring netopierov (Chiroptera)

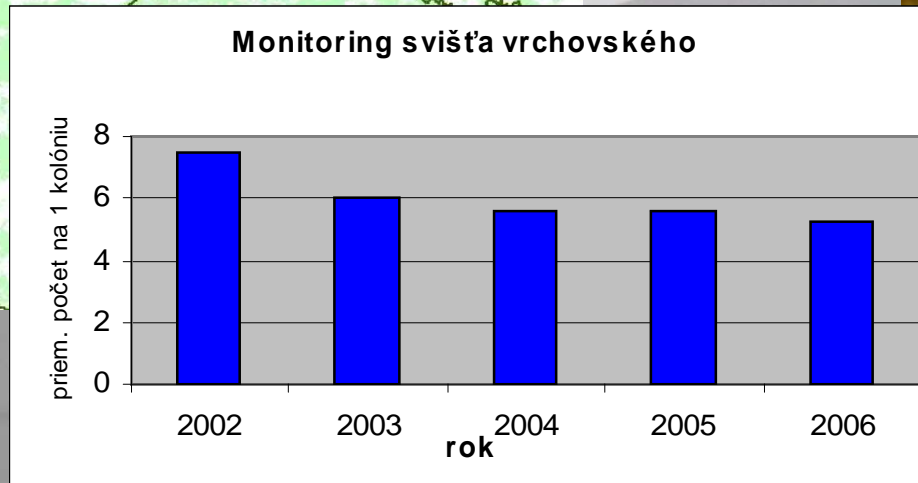
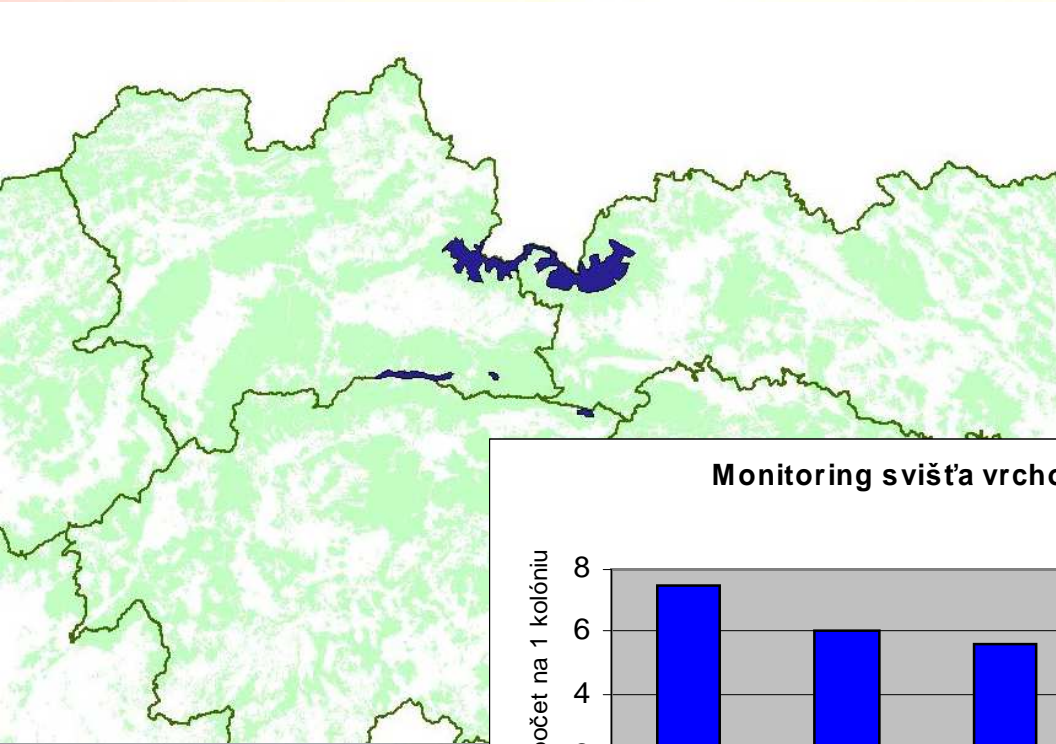

Svišť vrchovský (*Marmota marmota*)

- veľkosť a stav populácie - počet kolónií - počet jedincov v kolónii	1x ročne	TANAP a NAPANT
---	----------	----------------

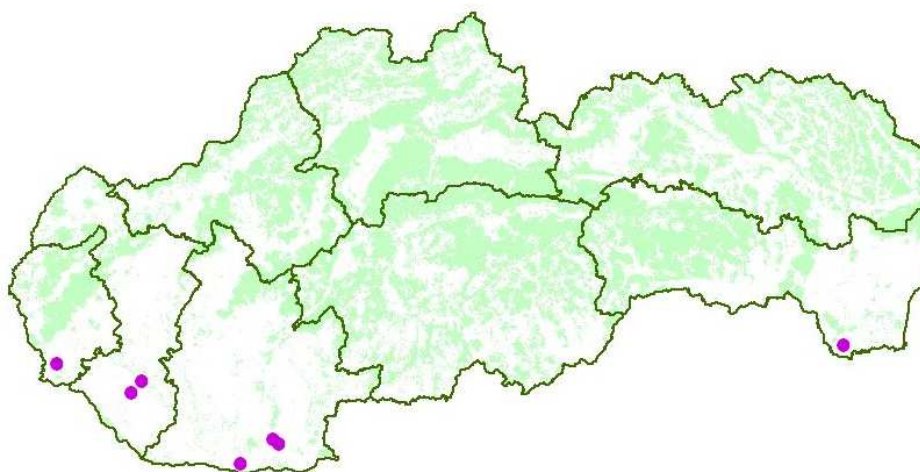

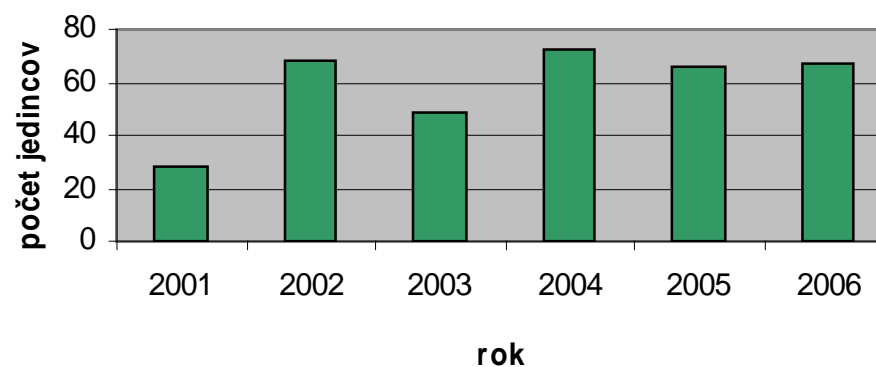
Korytnačka močiarna (*Emys orbicularis*)

<ul style="list-style-type: none"> - prítomnosť alebo absencia na lokalite - počet znášok - počet vajec v znáškach - počet jedincov	1 x ročne	3 org. útvary ŠOP SR: CHKO Latorica - NPR Tajba, CHKO Dunajské luhy - Patínsky kanál, CHKO Malé Karpaty - Ostrov Kopáč
--	-----------	--

Monitoring korytnačky močiarnnej
(*Emys orbicularis*)

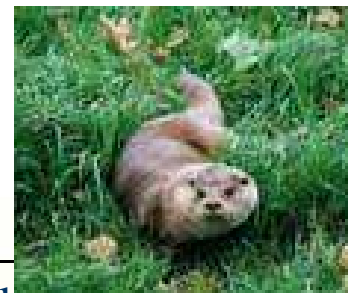

Vydra riečna (*Lutra lutra*)

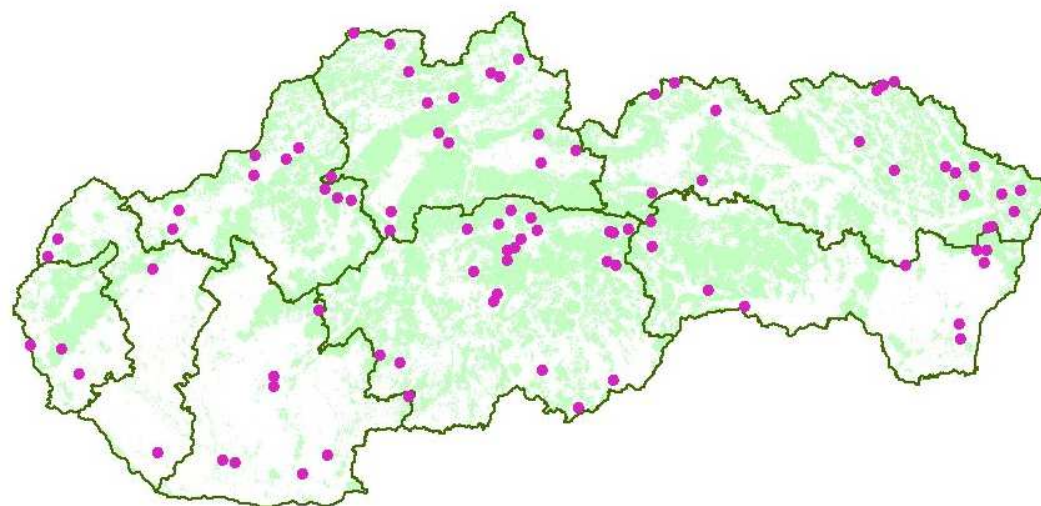

- prezencia na lokalite
- prítomnosť alebo absencia pobyt. znakov (stopy, pachová značka, trus)
  - substrát, na akom bol pobytový znak nájdený

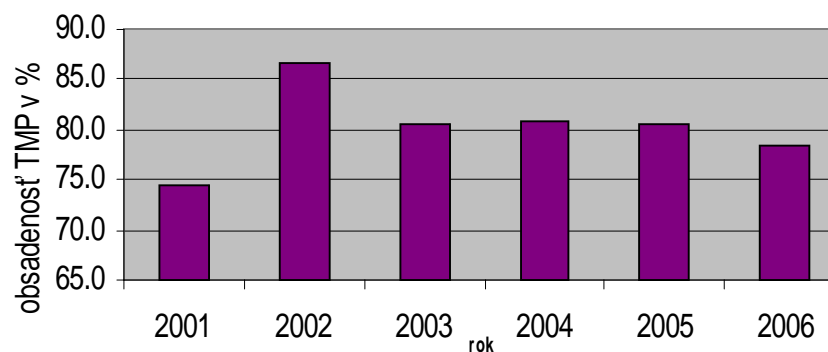
2 x
ročne

Zapojené všetky organizačné útvary ŠOP SR.

Každý po 3-6 lokalít. Spolu 93 lokalít.

Monitoring vydry riečnej
(*Lutra lutra*)

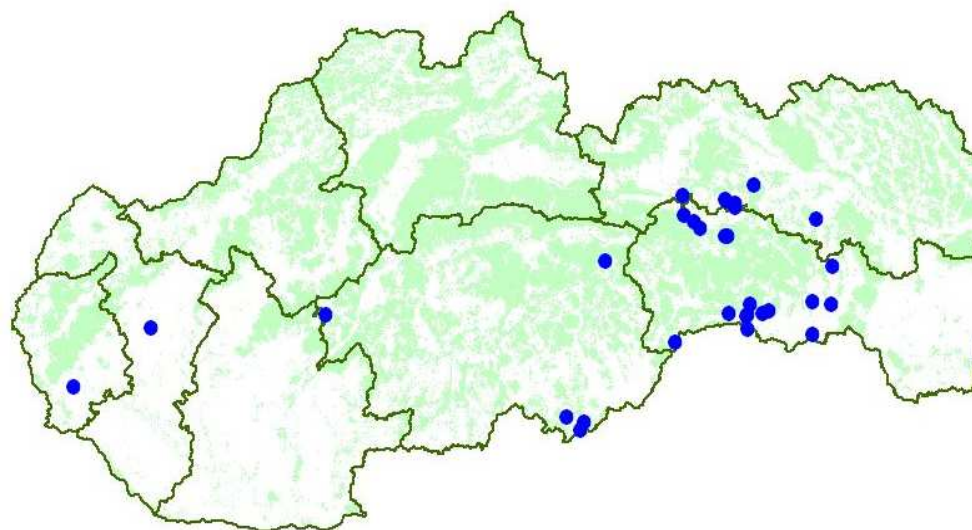

Sysel' pasienkový (*Spermophilus citellus*)

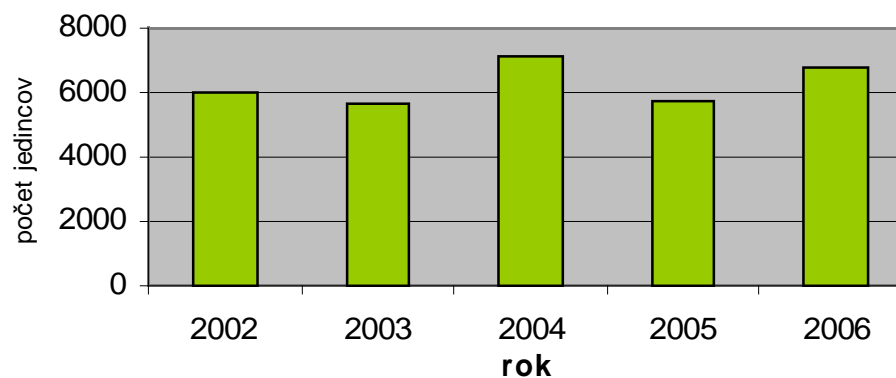

- prítomnosť alebo absencia na lokalite
- počet kolónií
- počet jedincov v kolónii

8 org. útvaroch ŠOP SR – spolu 36 kolónií:

Monitoring sýsľa pasienkového

KONCEPCIA ENV. MONITORINGU

SKUTOČNOSŤ

151 druhov živočíchov	<ul style="list-style-type: none"> - areál rozšírenia druhu, - populácia druhu, - biotop druhu, - vplyvy a ohrozenia druhu
81 druhov vtákov	<ul style="list-style-type: none"> - areál rozšírenia druhu, - populácia druhu, - biotop druhu, - vplyvy a ohrozenia druhu

29 druhov živočíchov	<ul style="list-style-type: none"> - populácia druhu
5 druhov vtákov	<ul style="list-style-type: none"> - populácia druhu

42 druhov vyšších rastlín	<ul style="list-style-type: none"> - veľkosť plochy výskytu, - počet jedincov, - vitalita populácie, - stav biotopu, - dynamika populácie
9 druhov machorastov	

37 druhov vyšších rastlín	<ul style="list-style-type: none"> - veľkosť plochy výskytu, - počet jedincov, - vitalita populácie, - stav biotopu, - dynamika populácie
0 machorastov	

KONCEPCIA ENV. MONITORINGU

48 typov nelesných biotopov	<ul style="list-style-type: none"> - horizontálna štruktúra, - vertikálna štruktúra, - veľkosť lokality, - ohrozenie lokality, - areál rozšírenia
18 typov lesných biotopov	<p>Výmera biotopu Typické druhy Štruktúra biotopu Negatívne vplyvy</p>

SKUTOČNOSŤ

0 nelesných biotopov	
0 lesných biotopov	

	2005	2006
FAUNA	2 430	10 000
FLÓRA	470	1 900
BIOTOPY nelesné	1 750	7 000
BIOTOPY lesné	5000	12 000
Spolu:	9 650	30 900

	2005	2006
FAUNA	234	250
FLÓRA	766	750
BIOTOPY nelesné	0	0
BIOTOPY lesné	0	0
Spolu:	1 000	1 000

Plnenie Konceptie

1. FAUNA - 5 %

2. FLÓRA – 85 %

3. BIOTOPY – 0 %

Čo sme preto urobili ?

1. **ISTB – zhromažďovanie údajov (2001)**
2. **Publikácia „Priaznivý stav biotopov a druhov eur. významu“ (2004)**
3. **Metodika monitoringu biotopov a druhov eur. významu (2005)**
4. **Návrh TMP (2005)**
5. **Projekt Technická asistencia (6,2 mil. Sk):**
Štúdia uskutočniteľnosti monitoringu v súlade s Konceptiou Software a hardware pre zber, ukladanie a triedenie dát
PROJEKT SCHVÁLENÝ (máj 2006)
a následne **STOPNUTÝ (nov.2006)**

Východiská monitoringu druhov a biotopov NATURA 2000:

- **Smernica o biotopoch a smernica o vtákoch**
čl. 11 a 17 - sledovanie stavu - monitoring a reporting EK
- **Dokument EK „Hodnotenie, monitoring, reporting“**
formát podávania správ EK o výsledkoch monitoringu
- **§ 5, zákona č. 543 / 2002 Z. z.**
priaznivý stav druhu, biotopu a časti krajiny
- **Koncepcia aktualizácie a racionalizácie env. monitoringu**
monitoring v súlade s požiadavkami smerníc EÚ = ČMS Biota
- **Stratégia implemetácie smernice o vtákoch a smernice**
o biotopoch na roky 2005 – 2013 v podmienkach MŽP SR
Strategický cieľ 5.
Zabezpečenie dlhodobého monitoringu priaznivého stavu druhov a
biotopov európskeho významu a území sústavy NATURA 2000

Ďakujem
za
pozornosť

